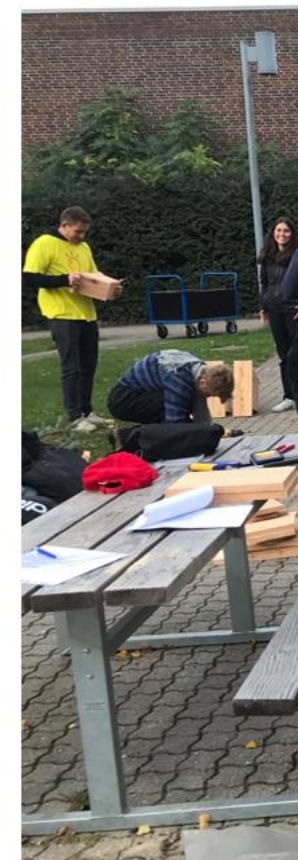

Bæredygtighed i undervisningen og Klimahandledage på Faaborg Gymnasium

Pia Halkjær Gommesen, Naturvidenskabskoordinator og
lektor i biologi og kemi

Disposition

- Faaborg Gymnasium og kort om vores arbejde med bæredygtighed generelt
- Klimahandledage 2021, 2023 og 2024
- Udveksling af gode ideer?
- Tidligere fælles dage med fokus på klima og bæredygtighed?

Elevinddragelse

- Lille skole -> ikke langt fra ide til handling – rektors dør står altid åben
- Elevråd
- Miljøudvalg -> Bæredygtighedsudvalg
 - Elever, undervisere, ledelse, skemalægger, servicepersonale
 - Hulmoduler, frokostpauser eller almindelige moduler
 - Eleverne holder egne møder
 - Nogle gange kage
 - Ideer -> ”de voksne strukturerer” -> elever promoverer, motiverer, udfører

Grønt flag

- Oplæg på Big Bang 2022
- Fremlagde fordele for Bæredygtighedsudvalget – bred enighed om at det ville vi gerne
- Lavede rapport sammen med rektor: Vi gjorde allerede det hele
- Godkendte med det samme

- Rapport -> refleksion
- Temaer -> inspiration
- Tilbud til medlemsskoler

Danske Gymnasiers Klimaalliance

- Den Sydfynske klimaklynge
 - Møder for "de voksne"
 - Møder med elever
 - "Gulerod" for elever

Fælles klimahandledage. Første gang i september 2023

Aktiviteter uden uden for undervisningen

- Vild med vilje
- Frugttræer og frugtbuske
- Solceller
- Affaldssortering
- Pantindsamling
- Tøjbyttedag
- Juleklippedag
- Tag-cyklen-i-skole-dag
- Udskiftning, nedtagning og slukning af lamper og pærer
- Minimering af madspild i kantinen
- Ideudveksling med andre skoler

Nye ideer

- Madaffald fra kantinen togo
- Samarbejde med grundskoler – innovation og bæredygtighed – hvad kan man gøre?
- Geder 1-2 gange årligt
- Byttebiks

Bæredygtighed i undervisningen

- Nogle elever har fået nok i grundskolen...

Bæredygtighed i undervisningen

- Elever lavede katalog med forslag
- Lærere fik tid på en pædagogisk dag til at omsætte elevernes ideer til praksis
- De sidste par år: FF i 2.g: naturvidenskab og dansk
 - Metode i naturvidenskab ud fra artikler
 - Brændstof -> bæredygtige fødevarer
- Fra næste år: FF i 1.g: kreative fag og samfundsfag
 - Ungdomskultur
 - Klima og bæredygtighed

Bæredygtighedsdage – årligt tilbagevendende begivenheder for hele skolen

- Startede med Naturvidenskabsfestivalen (uge 39) i 2021
 - Omlægning af 2 hektar af skolens areal til vild-med-vilje
- Desværre ikke muligt med uge 39 2022. Derfor marts 2023
 - Bæredygtighedsdag med fokus på trivsel
- Fredag uge 38 i 2023: Danske Gymnasiers Klima-alliance
- Fredag uge 38 i 2024: Danske Gymnasiers Klima-alliance

Det bliver helt vildt på Faaborg Gymnasium

- Naturvidenskabsfestivallen 2021
- Hele FG og Campus10

Ønske om at bruge
Naturvidenskabsfestivall
en til

- Involvere alle gymnasiets elever, ikke kun 1-2 science-klasser
- Skabe sammenhold i det nye campus – ikke "dem og os"
 - Elever
 - Lærere
- Opstarte tradition, hvor hele skolen deltager aktivt i festivalen
- Øge biodiversiteten på gymnasiets arealer
- Ejerskab til stedet

Gymnasiets beliggenhed

Optakten – Vild med Vilje Udvalg

- Hvem?
 - Serviceleder, uddannelsesleder, administrativ medarbejder, to elever fra miljøudvalget og undertegnede
- Modstridende ønsker
- Praktisk muligt – i alt 2 hektar

Elevinddragelse

- Oprindelig tanke: det ville være godt, hvis initiativerne til de konkrete tiltag kom fra eleverne selv.
- Men eleverne sagde selv, at de manglede faglig viden.
- Derfor endte vi med en strategi, hvor det var fagpersoner, der tog beslutningerne, men hvor eleverne i udvalget fik til opgave at "sælge" ideen om omlægningen til resten af skolens elever.
 - Morgensamling
 - Sociale medier
- På selve dagen var deres opgave at flyde rundt og opmuntre og hjælpe efter behov.

- Introduktion og "førmålinger" på alle arealer, der skulle omlægges
 - Hver klasse, sit areal
 - Planter, ikke insekter
 - Ikke bare en artsliste, men også dækninggrad: Raunkærcirkler
- Vurdering af naturkvalitet på hele skolens område
 - 6 indikatorer
 - Opsamling på tavlen
 - Ønskerne faldt "heldigvis" sammen med de allerede planlagte aktiviteter (næsten)

Vurdering af naturens tilstand ud fra 6 indikatorer

2C ØNSKER

Græssende dyr

Dødt ved

Sten

Strukturer

Veterantræer

Bar jord

Vilde blomster

- Fælles oplæg ved Lene Sanderhoff om biodiversitet og biodiversitetskrisen
- Ude på posterne: introduktion til hvad der skulle foregå og hvorfor

På dagen

- Fælles oplæg for alle
- Og så er det ellers i gang...

Værksteder

- Nogle store græsarealer får lov at stå urørte og bliver fremover slået ned hvert tredje år (trevangsbrug), hvor afklippet fjernes. På dagen blev 1/3 slået ned og græsset revet sammen i en stor bunke.
- Andre græsarealer slås ned hvert år, og afklippet fjernes
- Langs rundkørsel og sti får græsset lov at gro langt i et ca. 5 m bredt bånd. Ud fra rundkørslen blev der i dette bånd blevet gravet to brede barjordstråler, hvor græstørvene blev fjernet og den blotlagte jord opblandet med grus. Tørvene blev brugt til at etablere en lille jordvold et andet sted
- Der blev etableret store kvashegn to steder
- Der blev etableret en bålplads i æblehaven, hvor græsset får lov at gro langt, men slås ned og fjernes en gang årligt. I det lange græs slås stier.
- Et vandhul er blevet oprenset og en del af buskadset rundt om er blevet fjernet, så der kommer lys til vandet
- Der er blevet etableret brændestak (som levested, ikke som brænde)
- Der er blevet lavet en lang stendynge
- Der er blevet fjernet en masse fliser, og den blotlagte jord er blevet blandet med grus. Her bliver der i foråret udsået hjemmehørende blomsterplanter
- Der er blevet lavet to store insekthoteller
- Der er blevet lavet en hel masse fuglekasser af forskellige slags til forskellige fugle (mejser, stærer mv)

Derudover

- Forplejning
 - Bålhygge, varm kakao, skumfiduser og kage
- Formidling
 - Brochurer
 - Skilte

Fremlæggelser for hinanden og gæster udefra i matrixgrupper. Her deltog kommunen også med en post

Bæredygtighedsdag marts 2023

- Bæredygtighed og trivsel
- Dato: det muliges kunst
- Struktur: logistisk nemmest. Men bøvlet med transport!
- Indhold:
 - eleverne har brainstormet ->
 - Grupper har arbejdet med forskellige overordnede kategorier og mange ønsker ->
 - Skemalægger og jeg har valgt ud -> omsat det til virkelighed

Chat Teams Opgaver Kalender Filer Excel ... Apps	H28	X	✓	<i>fx</i>						
		F	G	H	I	J	K	L	M	N
	1	Lege med børnehavebørn		Besøge ældre		Pleje af skolens udearealer		Affaldsindsamling		Natur walk-and
		Ringgården: afgang til fods fra springvand kl 9.50. Sundbrinken: afgang til fods fra springvandet kl 9.50. Toftegårdens børnehave: afgang på cykel fra cykelparkeringen kl. 9.50.		Afgang til fods fra springvandet kl. 9.50		Mødested: bålpladsen kl. 9.55.		Mødested: foran hallen kl. 9.55.		Mødested: fodbold kl. 9.55
	2	div.		Prices Have Centret		FG		Faaborg		Øhavssti-rute
	3	?		KP		KB, FD		PG		LBS
	4	PG, Dagmar, Laura og Marinella		PG og Freja		KB, FD		PG		LBS
	5	PG: (besøge Toftegården) PG holder formøde med eleverne		PG holder formøde med eleverne, (lave opslag)		PG, KB, FD		PG, Laves ruter		Janne laver spørgsr Lene laver ruter. Gruppeinddeling?
	6									
	7	I kan evt. medbringe cykler, så I kan cykle til børnehaverne. Eller låne cykler af skolen, så skal det bare aftales på forhånd		I kan evt. medbringe cykler, så I kan cykle til Prices Have Centeret. Eller låne cykler af skolen, så skal det bare aftales på forhånd		Elever skal huske praktisk tøj, gerne arbejdshandsker. Har de et ørnenæb eller en trillebør, må de meget gerne tage det med.		Eleverne skal huske praktisk tøj og fodtøj. Meget gerne cykel, så man kan cykle ud til lokaliteterne.		Eleverne skal medbringe praktisk fodtøj og cykel til at være ude 1,5 timer. Evt en drikkedunk/termos til turen

Derudover

- Yoga
- Meditation
- Vinterbadning
- Dragebygning (af genbrugsmaterialer)
- Fangelege
- Træklating
- Outdoor træning
- Med en naturvejleder i naturen
- Med en jæger i naturen
- Sankning og bålmad
- Fotojagt

Klimahandledag

22.9.2023

Forberedelse til dagen

- Brainstorm i Bæredygtighedsudvalget sidst på foråret
- Inddeling i grupper med både lærere og elever, der arbejdede videre med de forskellige overordnede ideer
- Alle ideer samles i eet stort Teams-dokument, og der sorteres ud
- Uddeling af ansvarsområder og kontakt til eksterne parter
- Rundtur i alle klasser: reklame og valg af aktivitet

Aktiviteter

- Klima-monopolet (vært, gæster -> podcast)
- Vedvarende energi (vores egne solceller og besøg på biogasanlæg)
- Elbiler (besøg udefra; elbil kontra benzinbil. Prøvetur i begge biler)
- Fødevareproduktion (besøg fra Kildegaarden)
- Genbrug/upcykling (kæmpe lokal opbakning!)

Aktiviteter fortsat

- Spis klimavenligt (årstidens frugt og grønt – æblekager)
- Indsamling af skrald
- Vedligeholdelse af vild-med-viljearealerne
- Sponsorløb

Og ikke mindst:
hygge og
fællesskab!

A group of students are gathered outdoors in a grassy field. In the foreground, a campfire is burning in a circle of stones. Several students are sitting on logs around the fire, while others are standing in the background. The scene is set in a natural environment with trees and a body of water in the distance. The text 'Klimahandledag' is overlaid in large white letters across the center of the image.

Klimahandledag

20.9.2024

Danske Gymnasiers Klimaalliance

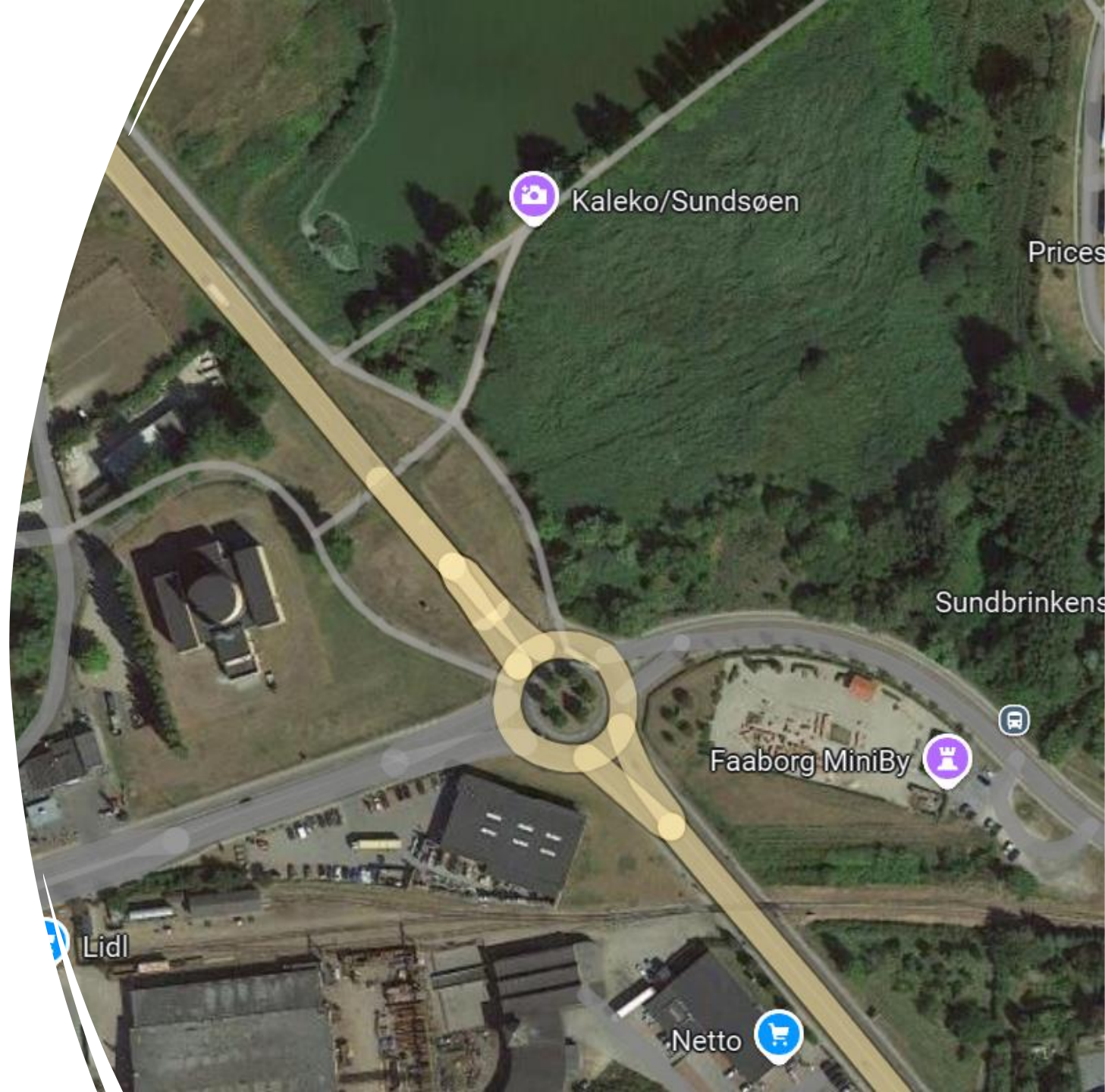
Dagens program

- Kl. 9.55-10.20: fælles introduktion i kanten
- Kl. 10.30-13.30: workshops (selvvalgte)
- Kl. 13.30 Fælles afslutning

Plante-workshop – giv naturen plads

- Bioblitz: hvad er der nu på stedet?
- Udplantning af hjemmehørende arter
- Sammen med frivillige fra Forvild Faaborg-Midtfyn og FMK

Nudging - Giv naturen plads

- Hvordan får man folk til at give naturen mere plads i egne haver?
- Hvordan får man folk til ikke at ryste på hovedet af "rod?"

Frugt og bær på gymnasiet

- Plante nye frugttræer og frugtbuske
- Hvad kan æblerne bruges til – andet end bare at spise?
- Smagsprøver

Genbrug / upcycling

- Giv dit gamle tøj nyt liv
- Strik, hækl eller andet?

Indsamling af skrald

Fastlagte ruter

Fotosafari

- Længere vandretur, hvor der undervejs skal tages forskellige billeder
- Bedste billeder hænges op

Hvad nu?

- Erfaringsudveksling og brainstorm